

Swedish Institute for Social Research (SOFI)

Stockholm University

WORKING PAPER 6/2004

**STATISTIK OM BEMANNINGSBRANSCHEN
PRESENTATION OCH JÄMFÖRELSE AV TVÅ NYA
DATABASER**

av

Pernilla Andersson och Eskil Wadensjö

STATISTIK OM BEMANNINGSBRANSCHEN*

Presentation och jämförelse av två nya databaser

Pernilla Andersson[♦] och Eskil Wadensjö⁺
2004-11-15

Sammanfattning

Bemanningsbranschen är en ny och expanderande bransch i Sverige och i andra länder. Ett problem vid en analys av branschen både i Sverige och i andra länder är att det saknats bra officiell statistik. Vi har i samarbete med SCB skapat två internationellt sett unika databaser över arbetsställen och anställda i branschen. I denna artikel presenterar vi de båda databasernas information om antal arbetsställen och sysselsatta. Databaserna innehåller ytterligare information, bl a om egenföretagare, som vi dock inte presenterar här.

Den första databasen bygger på en inventering år 2000 av arbetsställen i bemanningsbranschen verksamma år 1999. Med hjälp av SCB kopplades sedan arbetsställena till de sysselsatta i branschen år 1999 men också 1998 och 2000.

Den andra databasen bygger på att SCB från och med 2002 års statistik har infört en egen SNI-kod för bemanningsbranschen. Det går på så sätt få uppgifter om de anställda i branschen. Genom en kombination med den första databasen blir täckningen än bättre och vi kan också följa branschens utveckling mellan 1998 och 2002.

---

* Ett stort tack till Jan Andersson, Freja Lundgren och Lena Skirmark på SCB för all hjälp med framtagandet av datamaterialet och till IFAU för stöd till projektet.

[♦] Institutet för social forskning, Stockholms universitet, 106 91 Stockholm, e-post: Pernilla.Andersson@sofi.su.se.

⁺ Institutet för social forskning, Stockholms universitet, 106 91 Stockholm, e-post: Eskil.Wadensjo@sofi.su.se och IZA, Bonn.

STATISTIK OM BEMANNINGSBRANSCHEN

Presentation och jämförelse av två nya databaser

Pernilla Andersson och Eskil Wadensjö

1 Två nya databaser

Tillgången på data över individer som arbetar i bemanningsföretag har länge varit starkt begränsad. Orsaken är att den officiella statistiken inte har identifierat de företag som är verksamma i bemanningsbranschen. Dessa företag har inte klassificerats som tillhörande en egen industri, dvs med en egen SNI-kod. Man har istället fått förlita sig på andra metoder för att kunna identifiera arbetsställen inom branschen. Det har i detta projekt gjorts med en metod som beskrivs nedan i avsnitt 2.1. Individuppgifter för de anställda vid dessa arbetsställen har sedan av SCB hämtats från den registerbaserade arbetsmarknadsstatistiken, RAMS. Från och med RAMS 2002 har bemanningsföretagen emellertid klassificerats i en egen SNI-grupp vilket medför att man regelbundet och med bättre träffsäkerhet kan identifiera företag verksamma inom branschen. Den statistik som avser 2002 har blivit tillgänglig från och med 2004. Denna statistik presenteras i avsnitt 2.2. I avsnitt 3 görs en jämförelse av de båda datamaterialen. Denna jämförelse avser antalet arbetsställen och antalet sysselsatta i branschen år 1999 enligt de båda databaserna. En jämförelse görs också avseende fördelningen på några olika individkaraktistika i de båda databaserna. Avsnitt 4 sammanfattar presentationen och jämförelsen.

Denna uppsats är som nämnts inriktad på en presentation och en jämförelse av de uppgifter de båda databaserna ger om antalet arbetsställen och sysselsatta i branschen. Den innehåller däremot ingen uttömmande genomgång av de variabler som ingår i databasen och inte heller om de uppgifter om egenföretagare som också ingår i databasen. Mer om detta finns i våra olika studier baserade på datamaterialet.¹

---

¹ Andersson och Wadensjö (2002, 2003, 2004, 2004a, 2004b och 2004f) bygger på det första datamaterialets uppgifter om bemanningsbranschen. Andersson och Wadensjö (2004f) innehåller uppgifter baserade på det andra datamaterialets uppgifter om branschen. Andersson och Wadensjö (2003, 2004b och 2004c) bygger på det första datamaterialets uppgifter om egenföretagare medan Andersson och Wadensjö (2004e) bygger på uppgifter från det andra datamaterialets uppgifter om egenföretagare.

2 Data över branschen – problem och förhoppningar

2.1 Tillgång på data avseende år 1999

Som nämntes inledningsvis har arbetsställen i bemanningsbranschen inte direkt kunnat identifieras i den registerbaserade arbetsmarknadsstatistiken utan vi har med andra metoder klassificerat arbetsställen som just arbetsställen i denna bransch. Under våren 2000 sammanställdes ett register över bemanningsarbetsställen verksamma under 1999.² Sammanställningen utgick från en förteckning från SCB över arbetsställen inom branscher i vilka det kunde förväntas finnas bemanningsarbetsställen.³ En genomgång gjordes av förteckningen för att avgöra vilka arbetsställen som skulle kunna tillhöra branschen. Som komplement användes Gula sidorna och Internet för att finna andra potentiella bemanningsarbetsställen. De kontaktades sedan per telefon och fick frågan om de haft bemanningsverksamhet som sin huvudsakliga verksamhet under 1999. De som svarade att de haft det inkluderades i den slutliga förteckningen över arbetsställen inom bemanningsbranschen. Förteckningen innehöll 393 arbetsställen. SCB matchade sedan individer i RAMS mot dessa arbetsställen för att identifiera de individer som i november 1999 var sysselsatta på något av de aktuella arbetsställena. Knappt 18 300 individer matchades mot arbetsställena i registret.⁴ Vi har information om de individer som under november 1999 var sysselsatta på ett av oss definierat arbetsställe tillhörande företag inom bemanningsbranschen. För dessa individer har vi också information om sysselsättningsstatus i november 1998 och 2000. Vi har dessutom information om alla sysselsatta i dessa företag år 2000. Det första datamaterialet täcker alltså åren 1998, 1999 och 2000.

Trots att detta datamaterial har brister jämfört med det som vi har tillgång till sedan våren 2004 var datamaterialet det bästa tillgängliga givet de begränsningar som funnits. Problemet med att identifiera bemanningsarbetsställena i industristatistiken är inte unikt för Sverige utan ett problem i flertalet andra europeiska länder.⁵ Tvärtom är det svenska datamaterialet mer heltäckande och

---

² Se Fridén, Hedén och Wadensjö (2000).

³ Dessa branscher var "Kontorsservice och översättningsverksamhet" och "Diverse övriga företagstjänster".

⁴ Se Fridén, Hedén och Wadensjö (2000) för en detaljerad beskrivning av tillvägagångssättet.

⁵ Se Storrie (2002) för en diskussion.

innehåller mer information än motsvarande datamaterial i andra länder. Förklaringen till att statistiken om bemanningsbranschen varit bristfällig är att branschen är ny men i takt med att den vuxit har också statistiken förbättrats.

Ett problem med det första datamaterialet är osäkerheten kring hur bra täckning materialet har. Identifierades alla bemanningsarbetsställen som var verksamma under 1999? Det finns en risk att ett antal arbetsställen blev förbigångna. Vi antog dock att täckningen var relativt god. Företag i denna bransch är för framgång beroende av att de blir kända och det är sannolikt få som inte går att finna via gula sidorna. De bemanningsarbetsställen som inte inkluderats i registret är troligen främst sådana som klassificerats inom någon annan näringsgren än de som nämnts ovan och där det inte varit uppenbart av företagets namn att det är ett bemanningsarbetsställe. De arbetsställen som var verksamma under 1999 men som avslutat sin verksamhet innan förteckningen upprättades under våren 2000 har inte heller blivit inkluderade i registret. I avsnitt 3 görs en jämförelse av statistiken med den som är tillgänglig från och med år 2002. Jämförelsen ger ett underlag för en bedömning av täckningsgraden.

Ytterligare en begränsning hos datamaterialet är att vi endast har information om de individer som i november var sysselsatta vid ett arbetsställe inom bemanningsbranschen. Personalomsättningen är hög inom bemanningsbranschen. Genom att bara inkludera dem som var sysselsatta i november ingår inte individer som under året arbetat på ett bemanningsarbetsställe en eller flera månader andra än november men däremot inte i november. Som nämnts ovan ingår drygt 18 300 individer i gruppen som var sysselsatta på ett arbetsställe i bemanningsbranschen i november 1999. I statistik från SPUR⁶ beräknar man att ungefär 24 000 individer var sysselsatta i bemanningsbranschen, men man beräknar antalet sysselsatta på ett annat sätt än i vår databas. Almega (tidigare SPUR) beräknar antalet sysselsatta på uppgifter om antalet utsända lönespecifikationer och antalet uppdragstagare under juni och december respektive år. Ett genomsnitt beräknas sedan på de två månaderna. De räknar därefter upp talet med 20 procent för att täcka de som arbetar i bemanningsföretag som inte är medlemmar i organisationen. SPUR beräknade att 24 000 individer var sysselsatta i branschen år 1999. Enligt det nya datamaterialet var ungefär 26 700 sysselsatta i branschen under november 1999. Med hjälp av det nya datamateri-

---

⁶ SPUR var fram till 2004 bemanningsföretagens branschorganisation. Sedan 2004 ingår SPUR i Almega och heter Bemanningsföretagen.

alet går det också att uppskatta hur många individer som arbetat i denna bransch under året oavsett om de varit anställda i november eller inte.

De begränsningar som nämnts ovan har vi försökt hantera i det nya materialet men i ett avseende har vi inte kunnat öka precisionen. Det saknas möjlighet att särskilja de individer som blir uthyrda från dem som arbetar med förmedling, kundkontakt, ekonomi m m på själva bemanningsarbetsställena, dvs deras administrativa personal. Oavsett arbetsuppgifter klassificeras dessa individer i statistiken som anställda på ett bemanningsarbetsställe. Denna typ av administrativ personal utgör enligt en undersökning som avser 1995 endast en mindre del av personalen.⁷ Det finns knappast några skäl att anta att den administrativa personalens andel av hela personalen skulle ha ändrats markant sedan dess. Ett annat problem är att många bemanningsföretag också har annan verksamhet än uthyrning av personal, t ex rekrytering.⁸ Även personal som är verksam inom sådana andra aktiviteter ingår i statistiken. Troligen är dock merparten av de anställda i bemanningsföretagen personal som hyrs ut. Å andra sidan ingår inte individer som har bemanningsarbete men som arbetar på arbetsställen som huvudsakligen har annan verksamhet.

2.2 Tillgång på data avseende år 2002 tillgänglig från och med år 2004

Det datamaterial vi har tillgång till sedan våren 2004 består av en panel för åren 1998 till 2002 och inkluderar alla individer som någon gång under dessa år arbetat på ett bemanningsarbetsställe. Materialet har förbättrats främst i två avseenden jämfört med det tidigare materialet; vi har kunnat identifiera fler arbetsställen inom bemanningsbranschen och individer som arbetat vid dessa arbetsställen under en annan period av året än i november.

I RAMS-datan för 2002 kan för första gången företag och arbetsställen i bemanningsbranschen identifieras i den officiella statistiken genom att de blivit klassificerade i en egen bransch. De har numera en egen SNI-kod. Det underlättar identifieringen av företag och arbetsställen och därmed av de individer som arbetar i bemanningsbranschen avsevärt. I det nya datamaterialet har vi utnyttjat denna möjlighet. En nackdel är att endast arbetsställen som var verksam i bemanningsbranschen år 2002 har fått denna klassificering, klassificeringen har inte skett retroaktivt. De arbetsställen som var verksam 2002 har

---

⁷ Se Friberg, Olli och Wadensjö (2000).

⁸ Se Friberg, Olli och Wadensjö (1999) och Bemanningsföretagen (2004).

vi följt bakåt i tiden till den tidpunkt de startade, dock inte längre tillbaka än till 1998. Vi har dessutom använt oss av den tidigare förteckningen för att identifiera bemanningsarbetsställen som var verksamma under 1999. Dessa arbetsställen har sedan följts framåt och bakåt i tiden. Det innebär att arbetsställen som startat sin verksamhet under 2000 eller 2001 och som avslutat sin verksamhet innan 2002 inte finns med i vårt datamaterial. Med tanke på att perioden 2000 till 2002 var den hittills mest framgångsrika perioden för bemanningsbranschen anser vi att sannolikheten är relativt liten att ett stort antal arbetsställen finns i denna grupp. Merparten av de arbetsställen som startade 2000 och 2001 bör ha varit verksamma också under åtminstone en del av år 2002. Vi kan få en uppskattning av omfattningen av detta bortfall genom att följa de arbetsställen som etablerades 1999 och var aktiva detta år.⁹ I datamaterialet återfinns 106 arbetsställen som startade 1999. Av dessa 106 arbetsställen var 94 aktiva år 2000 och 81 aktiva år 2001. Det ger en indikation om hur många av de arbetsställen som startade 2000 och 2001 som inte fanns kvar 2002 och där alltså uppgifter saknas för arbetsställen och sysselsatta under 2002. Om antalet nya arbetsställen som startade vore lika stort 2000 och 2001 som 1999 och nedläggningstakten var lika stor skulle information saknas för 25 arbetsställen år 2000 (alla startade 2000 och nedlagda 2000 eller 2001) och för 25 arbetsställen år 2001 (13 startade 2000 och 12 startade 2001).

I det tidigare datamaterialet har bara individer som var sysselsatta vid de aktuella arbetsställena i november inkluderats. I RAMS-datan klassificeras individer efter sysselsättningsstatus i november varje år. Genom att kombinera information om antal sysselsatta i november från den registerbaserade arbetsmarknadsstatistiken med information från kontrolluppgiftsregistret har vi möjlighet att beräkna antal sysselsatta under andra delar av året än november. Datamaterialet inkluderar information om individer som någon gång under respektive år haft någon inkomst från ett arbetsställe klassificerat som tillhörande ett företag i bemanningsbranschen. Vi har dessutom information om vilken månad deras anställning började och vilken månad den slutade. På detta sätt fångar vi även upp individer som varit sysselsatta i arbetsställen i bemanningsbranschen under andra perioder än i november men inte i november. Det medför en betydligt större säkerhet och precision och bör ses som ett unikt sätt att kombinera styrkan med registerbaserad novemberdata och detaljerad infor-

---

⁹ Ett arbetsställe räknas som aktivt om det i november aktuellt år fanns individer som av SCB klassificerats som sysselsatta vid arbetsstället.

mation hämtad från kontrolluppgiftsregistret. Dock kräver detaljerad data av denna typ ett betydande arbete för sammanställning, beskrivning och analys.

Ytterligare en styrka med materialet är att vi har en panel som innehåller detaljerad information om alla individer som någon gång under något av de fem åren arbetat på ett bemanningsarbetsställe. Om en individ till exempel varit sysselsatt i ett bemanningsföretag från januari till oktober under år 2000 har vi information om denna individ för alla de övriga åren i panelen. Genom denna konstruktion av data har vi möjlighet att studera ett flertal frågor vad gäller denna bransch. En mer detaljerad studie av flöden till och från bemanningsbranschen kan göras med det nya datamaterialet. Med den unika informationen om anställningens startmånad och slutmånad går det dessutom att undersöka variationer i anställningstid inom ett år. I det gamla materialet var vi hänvisade till att definiera en individ som antingen sysselsatt i bemanningsbranschen under året eller inte sysselsatt i branschen under året.

För att ge en översiktlig beskrivning av det nya datamaterialet presenterar vi två tabeller baserade på materialet. I Tabell 1 redovisas antalet individer som någon gång under perioden 1998 till 2002 har erhållit någon inkomst från ett arbetsställe tillhörande ett bemanningsarbetsställe. I Tabell 2 redovisas antal arbetsställen, antal anställda och startår.

Under 1998 erhöll totalt 30 153 individer inkomst från ett bemanningsarbetsställe. Drygt 17 000 av dessa var anställda i ett bemanningsarbetsställe i november detta år medan 12 891 individer inte var sysselsatta i denna bransch i november men däremot under någon annan månad under året.¹⁰ Antalet anställda ökade fram till 2001, totalt med drygt 155 procent. År 2002 sjönk antalet anställda med 4,7 procent. Relativt många arbetar alltså i bemanningsbranschen under ett år. Datamaterialet ger oss en möjlighet att få en mycket bra bild över de individer som arbetar eller som har arbetat i branschen någon gång under den femårsperiod som studien täcker.

---

¹⁰ I SCBs statistik definieras en individ som sysselsatt om denne utfört inkomstbringande arbete motsvarande minst en timme under en mätvecka i november. I gruppen ”sysselsatta i bemanningsbranschen i november” i Tabell 1 är även individer som inte har klassificerats som sysselsatta i SCBs statistik men som har haft en inkomst från ett bemanningsföretag i november inkluderade. Det handlar dels om individer som antingen är yngre än 16 år, bara de som fyllt 16 kan klassificeras som sysselsatta oavsett hur mycket man arbetar, dels om individer 16 år och äldre som har utfört inkomstbringande arbete under mindre än en timme under mätveckan. Detta diskuteras mer ingående i avsnitt 3.

Tabell 1. Översikt över antal individer i bemanningsbranschen baserat på data-material från våren 2004. Procentuell förändring från föregående år anges i fetstil¹¹

År	Antal individer sysselsatta i bemanningsbranschen i november	Antal individer sysselsatta i bemanningsbranschen under annan period än i november men däremot inte i november	Totalt
1998	17 262	12 891	30 153
1999	26 673 54,5 %	20 904 62,2 %	47 577 57,8 %
2000	34 989 31,2 %	38 225 82,8 %	73 214 53,9 %
2001	39 961 14,2 %	36 974 -3,3 %	76 935 5,1 %
2002	39 523 -1,1 %	33 797 -8,6 %	73 320 -4,7%

Som beskrivits ovan har möjligheten att identifiera arbetsställen inom branschen förbättrats avsevärt med den nya branschklassificeringen. Det finns dock fortfarande osäkerhet kring vilka arbetsställen som verkligen är inom bemanningsbranschen. SCB delar upp arbetsställena i två kategorier: osäkra och säkra arbetsställen inom branschen. Tabellen är baserad på den totala populationen. Totalt beräknas 35 procent av arbetsställena höra till den ”osäkra” kategorin. Det har betydelse för tolkningen av uppgifterna om antalet anställda som redovisas i Tabell 1. Siffrorna är en uppskattning av hur många individer och arbetsställen som är verksamma inom bemanningsbranschen men utgör inte exakta värden.

I Tabell 2 har en sammanställning gjorts över företag och arbetsställen verksamma inom bemanningsbranschen. År 2002 har hela 963 arbetsställen uppdelat på totalt 670 företag kategoriserats som verksamma inom bemanningsbranschen. Arbetsställena har i genomsnitt haft mellan 42 och 50 individer anställda

¹¹ Egenföretagare inom bemanningsbranschen har exkluderats.

under åren 1998-2002, om arbetsställen med bara en anställd exkluderas. Arbetsställena har i genomsnitt varit verksamma i knappt sex år vilket innebär att det genomsnittliga startåret för företag som var verksamma 1998 var 1992. Det finns inte så få företag som varit verksamma redan innan det blev tillåtet med personaluthyrning. Det kan antingen vara fråga om företag som förändrat verksamhetsinriktning eller företag som trots förbudet mot att bedriva personaluthyrning som fanns fram till början av 1990-talet ägnade sig åt denna verksamhet.

Tabell 2. Antal företag, arbetsställen och anställda i bemanningsbranschen. Inom parentes anges den procentuella ökningen från föregående år av antalet företag respektive arbetsställen.

	Antal företag	Antal arbets- ställen	Medel- värde	Min	Max
			per arbetsställe		
1998	335	424			
Antal anställda			32,1	1	2 259
Antal anställda*			42,5	2	2 259
År sedan start			5,9	1	14
1999	420 (25,4 %)	537 (26,6 %)			
Antal anställda			38,0	1	2 015
Antal anställda*			48,7	2	2 015
År sedan start			5,7	1	15
2000	507 (20,7 %)	733 (36,5 %)			
Antal anställda			36,5	1	2 091
Antal anställda*			45,4	2	2 091
År sedan start			5,6	1	16
2001	576 (13,6 %)	860 (17,3 %)			
Antal anställda			41,8	1	5 434
Antal anställda*			50,3	2	5 434
År sedan start			5,8	1	17
2002	670 (16,3 %)	963 (12,0 %)			
Antal anställda			40,0	1	4 273
Antal anställda*			49,5	2	4 273
År sedan start			5,8	1	18

*Arbetsställen med endast en anställd exkluderade.

3 Jämförelse av det gamla och det nya datamaterialet

3.1 Två datamaterial avseende bemanningsbranschen 1999

Vi har alltså två datamaterial över sysselsatta och arbetsställen inom bemanningsbranschen som har tillkommit på olika sätt. Avgränsningar och definitioner av arbetsställen och sysselsatta skiljer sig därför åt i olika avseenden mellan de båda datamaterialen. De båda datamaterialen avser också olika år. Det första datamaterialet avser år 1999 (med uppgifter om de sysselsatta på dessa arbetsställen också för år 2000) medan det andra avser år 2002. Det senare datamaterialet bygger på en kombination av en ny klassificering av vilka arbetsställen som tillhör branschen och det gamla registret. För detta nya kombinerade datamaterial har vi valt att gå tillbaka till år 1998. Vi kan därför jämföra uppgifter från de båda datamaterialen avseende år 1999. Vi ska då komma ihåg att det senare datamaterialet tenderar att innehålla fler arbetsställen och fler arbetstagar än det gamla datamaterialet. Förklaringen är att de arbetsställen som ingick i det gamla datamaterialet också definitionsmässigt ingår i det nya, dock med två typer av undantag. Undantagen är att Samhalls arbetsställen som arbetar med uthyrning samt personer med inkomst från aktiv näringsverksamhet sysselsatta i bemanningsföretag ingår i det gamla men inte i det nya datamaterialet. Det senare påverkar inte antalet arbetsställen men väl antalet som räknas som sysselsatta på arbetsställena.

I detta avsnitt ger vi en utförlig beskrivning av hur de gamla och nya datamaterialen skiljer sig åt. Vi fokuserar på beräkningen av antalet sysselsatta i november 1999.¹² Vi börjar med att repetera hur de båda registren är uppbyggda för att sedan i olika steg analysera skillnaderna mellan dem. I ett första steg beskriver vi hur antalet arbetsställen skiljer sig åt mellan de båda datamaterialen. Vi jämför därefter de arbetsställen i det nya datamaterialet som också finns i det gamla datamaterialet med de arbetsställen som endast finns i det nya. Därefter beskriver vi hur antalet individer skiljer sig åt mellan de olika datamaterialen och hur skillnaderna kan knytas till olika förändringar som

---

¹² Det nya datamaterialet innehåller mycket annan information, bl a uppgifter om dem som är sysselsatta i bemanningsföretag i andra månader än i november men inte i november.

gjorts vid framställningen av det nya datamaterialet jämfört med det gamla. Vi presenterar sedan deskriptiv statistik samt några enkla regressioner för olika grupper. Detta kan ses som en känslighetsanalys av de båda datamaterialen.

I detta avsnitt ges alltså både en beskrivning av arbetsställen inom bemanningsbranschen och av individer som i november år 1999 varit sysselsatta vid dessa arbetsställen. Vi har arbetat med två typer av datafiler, en med information för arbetsställen (antal sysselsatta, kommun, omsättning) och en med information för enskilda individer (utbildning, födelse land, bostadskommun, civilstånd och kön). I vissa fall har de båda datamaterialen sammanfogats och informationen från de två kombinerats. Tabellerna 3-7 är baserade enbart på information om arbetsställen, tabellerna 8-14 baseras på det sammansatta materialet och tabellerna 15-16 är baserade enbart på information om individer.

3.2 Uppbyggnaden av de två datamaterialen

Under våren 2000 sammanställdes av Inregia och SOFI ett register över bemanningsföretag med verksamhet under år 1999.¹³ Sammanställningen utgick från en förteckning som SCB tog fram över företag inom branscher i vilka det kunde antas finnas bemanningsföretag.¹⁴ En genomgång gjordes för att bedöma vilka företag som kunde vara bemanningsföretag. Som komplement användes Gula sidorna och Internet för att finna andra potentiella bemanningsföretag. Företagen kontaktades sedan per telefon och fick frågan om de haft bemanningsverksamhet som sin huvudsakliga verksamhet under 1999. De som svarade att de haft det inkluderades i den slutliga förteckningen över arbetsställen inom bemanningsbranschen. Förteckningen innehöll 393 arbetsställen. SCB matchade sedan individer i RAMS mot dessa företag för att identifiera de individer som i november 1999 var sysselsatta på något av de aktuella arbetsställena.

I RAMS-datan för 2002 går det att för första gången identifiera bemanningsföretag genom att de av SCB blivit klassificerade i en egen bransch. De har numera en egen SNI-kod. I det nya datamaterialet har vi utnyttjat detta. En nackdel är att endast de bemanningsföretag som var verksamma 2002 har fått denna klassificering, klassificeringen har inte skett retroaktivt. De företag som var verksamma 2002 kan följas bakåt i tiden till den tidpunkt de startade, dock

---

¹³ Se Fridén, Hedén och Wadensjö (2000).

¹⁴ Dessa branscher var "Kontorsservice och översättningsverksamhet" och "Diverse övriga företagstjänster".

inte längre tillbaka än till 1998. Vi har dessutom använt oss av den tidigare förteckningen avseende 1999 för att identifiera bemanningsföretag. Dessa företag har följts framåt och bakåt i tiden.

Hur går då SCB tillväga när de klassificerar ett arbetsställe som bemanningsarbetsställe? SCB bygger dels på uppgifter från företagen, dels på kontroller av namn och uppgifter på eventuell webbsida. SCB har däremot inte som i arbetet med framtagandet av det gamla datamaterialet gjort telefonintervjuer för att kontrollera tveksamma fall. Därför kan eventuellt fler arbetsställen i det nya än i det gamla materialet felaktigt ha klassificerats som tillhörande bemanningsbranschen. SCB har emellertid gjort en bedömning av om klassificeringen av att ett arbetsställe tillhör bemanningsbranschen är säker eller inte.

3.3 Förändring av antalet arbetsställen

Vi ska först undersöka och jämföra antalet arbetsställen i de båda datamaterialen. Om vi bortser från Samhalls arbetsställen finner vi att antalet arbetsställen är 169 fler i det nya datamaterialet än i det gamla, 537 mot 368. Se Tabell 3 för en sammanfattning. Det kan finnas flera skäl till att ett bemanningsarbetsställe finns i det nya men inte i det gamla datamaterialet. En första förklaring är arbetsställen som var i bemanningsbranschen år 1999 inte hittades vid uppbyggandet av den gamla databasen, dvs en undertäckning i den gamla databasen. En andra förklaring är att arbetsställen korrekt klassificerats som tillhörande bemanningsbranschen 2002 och att de existerade 1999 men att de då inte var i bemanningsbranschen. Det innebär en övertäckning år 1999 i det nya datamaterialet (men inte i det nya datamaterialets uppgifter för år 2002). En tredje förklaring är att arbetsställen felaktigt blivit klassificerade som tillhörande bemanningsbranschen i SCBs statistik. Det går inte att avgöra den relativa vikten av de olika förklaringarna. En del indikationer kan vi få genom olika uppdelningar och jämförelser.

Tabell 3. Jämförelse av antalet arbetsställen i de båda datamaterialen år 1999

Antal arbetsställen i gamla datamaterialet	393
Samhalls arbetsställen	-25
Tillkommande arbetsställen	+169
Antal arbetsställen i nya datamaterialet	=537

I ett första steg ska vi undersöka hur många av arbetsställena som hittades såväl med den metod som användes i den gamla undersökningen som med den som användes i den nya undersökningen och hur många som bara hittades med en av metoderna. I det nya materialet har de som fanns i det gamla registret men inte i SCBs klassificering lagts till de arbetsställen som SCB funnit och vi har på så sätt fått populationen av arbetsställen i det nya datamaterialet.

Tabell 4. Arbetsställen år 1999 fördelade efter om de återfinns i en eller två av källorna

	Klassificerade som bemanningföretag av SCB	Ej klassificerade som bemanningföretag av SCB	Summa
I gamla data- materialet*	122	246	368
Ej i gamla data- materialet	169	-----	169
Summa	291	246	537

* Exklusive arbetsställen som ingår i Samhall.

Tabell 4 visar att så pass många som 246 arbetsställen i det gamla datamaterialet inte har klassificerats som tillhörande bemanningsbranschen av SCB. Det kan finnas flera förklaringar. En första förklaring är arbetsstället inte återfanns 2002 när SCB gjorde sin klassificering på grund av att det lagts ner sedan 1999. En andra förklaring är att arbetsstället bytt verksamhetsinriktning sedan 1999 och inte sysslade med bemanningsverksamhet år 2002. En tredje förklaring är att SCB inte fann arbetsstället trots att det också var verksamt inom bemanningsbranschen år 2002 och en fjärde förklaring är att det var felklassificerat i det gamla datamaterialet. Vi kan undersöka hur viktig den första förklaringen är genom att se hur många av arbetsställena som fanns i det gamla datamaterialet år 1999 men inte av SCB klassificerats som bemanningsarbetsställe, som inte fanns kvar år 2002. Vi ser av Tabell 5 att av de 246 arbetsställen som ingår i det gamla datamaterialet men inte i det nya fanns inte 117 (246-129) kvar år 2002. Nedläggning av arbetsställen är alltså en viktig förklaring. Men det framgår också av Tabell 5 att 129 arbetsställen från det gamla datamaterialet fortfarande var verksamma år 2002 utan att SCB klassificerat dem som bemanningsarbetsställen.

Tabell 5. Arbetsställen klassificerade som bemanningsföretag i det gamla registret men som inte SCB klassificerat som bemanningsföretag år 2002 efter om de återfinns under olika år

År	Antal
Arbetsställen 1999 i gamla datan, ej klassificerade av SCB som arbetsställen inom bemanningsbranschen	246
Kvarstående år 2000	216
Kvarstående år 2001	166
Kvarstående år 2002	129

Talen i Tabell 5 har tagits fram genom att skapa en balanserad panel. Det finns ett litet antal företag som ”hoppar” över något år. De kan t ex finnas med åren 1999, 2001 och 2002 men inte år 2000. Om tabellen konstrueras genom att man direkt går från 1999 till år 2002 finner man att 140 av de arbetsställen som har sysselsatta individer i november 1999 även har det i november 2002.

I den gamla företeckningen över arbetsställen i bemanningsbranschen finns 11 företag som inte hade några sysselsatta i november 1999 men väl i november 2002.¹⁵ Dessa företag kan ha kommit igång i december 1999 eller av något skäl inte haft verksamhet just under november månad detta år.

Som nämndes tidigare har SCB gjort en uppdelning av arbetsställena i dem som de bedömer säkert tillhöra bemanningsbranschen och dem för vilka det finns en osäkerhet i bedömningen. Denna information kan användas för att undersöka om det framför allt är de arbetsställen som SCB bedömer vara osäkra som inte finns i det gamla registret. Om så är fallet är det en indikation på att skillnaden mellan de båda registren till viss del kan tillskrivas en över-
täckning i det nya datamaterialet.

---

¹⁵ Sju av dessa 11 arbetsställen finns i företagsregistret 2000 och 2001. De resterande fyra arbetsställen tillkommer till företagsfilen för år 2002.

Tabell 6. Arbetsställen i bemanningsbranschen år 1999 klassificerade efter hur säker SCB bedömer klassificeringen vara och efter om de återfinns i det gamla datamaterialet eller inte

	Säkra enligt SCB	Ej säkra enligt SCB	Summa
I gamla datamaterialet	196 (53,3 %)	172 (46,7 %)	368
därav funna av SCB	115 (94,2 %)	7 (5,8 %)	122
därav ej funna av SCB	81 (32,9 %)	165 (67,1 %)	246
därav verksamma 2002	33 (23,6 %)	107 (76,4 %)	140
därav ej verksamma 2002	48 (45,3 %)	58 (54,7 %)	106
Ej i gamla datamaterialet	95 (56,2 %)	74 (43,8 %)	169
Summa	291 (54,2 %)	246 (45,8 %)	537

Vi finner i Tabell 6 att andelen arbetsställen som SCB klassificerat som säkra är ungefär lika stor bland dem som ingår i det gamla datamaterialet (53,3 procent) som bland dem som inte ingår i detta utan endast i det nya datamaterialet (56,2 procent). Av arbetsställen som finns i gamla datamaterialet och som SCB också funnit är det övervägande flertalet (94,2 procent) säkra enligt SCB. SCB bedömer däremot att en stor andel av de arbetsställen som finns i det gamla datamaterialet men som SCB inte själv funnit är osäkra. Speciellt gäller det de arbetsställen som fortfarande är verksamma år 2002, av vilka SCB endast bedömer 23,6 procent som säkra.

Ytterligare ett sätt att undersöka vilka faktorer det är som gör att vissa arbetsställen finns i det nya men inte i det gamla datamaterialet är att jämföra de arbetsställen som finns i båda datamaterialen och de som bara finns i det nya datamaterialet med varandra. En sådan jämförelse finns i Tabell 7.

Tabell 7. Jämförelse mellan arbetsställen som finns i det gamla datamaterialet och de som bara finns i det nya datamaterialet; uppgifterna avser november 1999

	I gamla datamaterialet och funna av SCB	I gamla datamaterialet, ej funna av SCB			Endast i nya datamaterialet
		Med sysselsatta i november 2002	Inga sysselsatta i november 2002	Samtliga	
Genomsnittligt antal anställda	70,5	17,7	42,4	28,3	28,6
<i>Antal anställda</i>					
1-9	36,9 %	67,9 %	68,9 %	68,3 %	58,0 %
10-99	47,5 %	30,0 %	24,5 %	27,6 %	39,0 %
100-	15,6 %	2,1 %	6,6 %	4,1 %	3,0 %
Storstadslän	44,3 %	59,3 %	65,3 %	60,6 %	40,2 %
Andra län	55,7 %	40,7 %	37,7 %	39,4 %	59,8 %
<i>Etableringsår</i>					
1999	15,6 %	16,4 %	17,9 %	17,1 %	26,6 %
1998	14,8 %	12,1 %	17,0 %	14,2 %	9,5 %
1997 eller tidigare	69,7 %	71,4 %	65,1 %	68,7 %	63,9 %
Antal arbetsställen	122	140	106*	246	169

* Endast 106 av företagen hade inte verksamhet under 2002. Elva av företagen i förteckningen av bemanningsföretag från Inregia och SOFI hade inga sysselsatta i november 1999 men däremot i november 2002.

Av Tabell 7 ser vi att de arbetsställen som endast finns i det nya datamaterialet har betydligt färre anställda än de som finns i båda datamaterialen. Stora arbetsplatser upptäcks i regel med båda tillvägagångssätten. Det finns dock stora arbetsställen som SCB funnit men som saknas i det gamla datamaterialet och, vice versa, det finns några stora arbetsställen i det gamla datamaterialet som SCB inte klassificerat som tillhörande bemanningsbranschen.

De arbetsställen som endast finns i det nya datamaterialet är oftare belägna utanför storstad än de som endast finns i det gamla datamaterialet och de är oftare etablerade 1999 (dvs etablerade året före det gamla registret inrättades). Det verkar som om den metod som användes 2000 för att finna arbetsplatser

som var verksamma 1999 var bättre på att hitta arbetsställen i storstäder och de som inte var helt nyetablerade.

3.4 Jämförelse av antalet sysselsatta enligt de båda datamaterialen

I det gamla datamaterialet ingår **18 296** individer som var sysselsatta i ett bemanningsföretag under november 1999. Motsvarande grupp i det nya datamaterialet, dvs de som varit sysselsatta i ett bemanningsföretag under november 1999, består av **26 673** individer. Nedan följer en detaljerad beskrivning över vilka förändringar som gjorts i datamaterialet.¹⁶

1. I det gamla materialet ingick 25 arbetsställen med totalt **3 036** sysselsatta inom Samhall som sysslade med uthyrning av personal. Dessa arbetsställen har exkluderats i det nya materialet.

2. I det gamla materialet ingick **308** personer med inkomst från aktiv näringsverksamhet. De finns även med i det nya materialet men de ingår i en annan population än den vi undersöker här.

3. Som beskrivits i avsnitt 3.3 har det tillkommit nya bemanningsföretag i förteckningen över bemanningsföretag verksamma under 1999. Totalt tillkom 169 nya arbetsställen med sammanlagt **6 711** sysselsatta.

4. Det gamla materialet var konstruerat som en balanserad panel för åren 1998, 1999 och 2000. Individerna fick inte något av detta år vara yngre än 16 år och inte äldre än 64 år. Det innebär att individerna i det gamla datamaterialet var mellan 17 och 63 år 1999. I det nya materialet har inga sådana restriktioner gjorts. Det tillkommer **41** individer som är yngre än 17 år och **96** individer som är äldre än 63 år. Det finns även ett mindre antal personer som inte vistades i Sverige 1998 (invandrade 1999) eller 2000 (utvandrade eller avled före utgången av år 2000) som inte finns i det gamla datamaterialet.

5. I det gamla datamaterialet inkluderades endast individer som enligt SCB:s definition klassificerats som sysselsatta under en mätvecka i november 1999. Det nya materialet har utökats på denna punkt genom att vi också inkluderat de som hade sin största inkomst i november från ett bemanningsföretag men där inkomsten inte var tillräckligt stor för att individen ska klassas som sysselsatt. I denna grupp ingår **4 386** individer. Gränsen för att räknas som

---

¹⁶ Det exakta antalet individer som har lagts till i olika grupper är beroende av i vilken ordning som det gjorts.

sysselsatt är satt till en inkomst som motsvarar en arbetstimme i veckan under november månad (inkomstgränsen varierar med avseende på bl a ålder).

En summering av detta ser ut som följer i Tabell 8.

Tabell 8. Jämförelse av antalet individer i nya och gamla materialet

	Antal individer	Förändring av definition
Totalt i gamla datamaterialet	18 296	
	-3 036	Sysselsatta i Samhalls uthyrningsföretag
	-308	Personer med inkomst från aktiv näringsverksamhet
Delsumma	14 952	
	+6 711	Sysselsatta i tillkommande företag
	+41	Yngre än 17 år
	+96	Äldre än 63 år
	+4 386	Personer sysselsatta i bemanningsföretag med lägre sysselsättning än vad som krävs för att räknas som sysselsatt
Totalt om korrigeringar till principer i det nya datamaterialet	26 186	
Totalt i det nya datamaterialet	26 673	
Differens	487	

Vi får en differens på **487** individer. Vi borde i den nya datan kunna identifiera **14 952** individer som också var med i det gamla materialet. När vi lägger de ovan nämnda restriktionerna på den nya datan får vi kvar **15 439** individer. Denna skillnad beror troligen på att det gamla datamaterialet var en balanserad panel, dvs alla individer som fanns med år 1999 skulle också finnas med i Registret över totalbefolkningen 1998 och 2000. Någon sådan restriktion finns inte på det nya datamaterialet.

Vi ska nu se hur de individer som ingår i det nya datamaterialet fördelar sig efter om de finns i arbetsställen som fanns i det gamla registret eller inte, och om de är sysselsatta vid arbetsställen som av SCB klassificerats som bemanningsföretag eller inte. I Tabell 9 ingår alla individer oavsett om de har en sysselsättningsgrad i november som gör att de räknas som sysselsatta i officiell

statistik eller har en lägre sysselsättningsgrad (dock större än noll). I Tabell 10 ingår endast de individer som har en sysselsättningsgrad i november som är tillräckligt hög för att de ska bli klassificerade som sysselsatta i officiell statistik. En jämförelse av tabellerna visar att individer med låg sysselsättningsgrad (under gränsen) fördelar sig någorlunda jämnt på de tre kategorier som redovisas i tabellerna.

Tabell 9. Individer sysselsatta vid arbetsställen klassificerade efter om de återfinns i en eller två av källorna. Denna tabell inkluderar även individer med lägre sysselsättning än vad som krävs för att räknas som sysselsatt.

	Sysselsatta i arbetsställen funna av SCB	Sysselsatta i arbetsställen ej funna av SCB	Summa
I gamla datamaterialet	10 893	9 031	19 924
Ej i gamla datamaterialet	6 711	-----	6 711
Summa	17 604	9 031	26 635*

* Det totala antalet individer i tabellen är 26 635. Anledningen till att antalet individer inte summerar till 26 673 är att det för 38 individer inte finns information om det arbetsställe de har klassificerats som sysselsatta vid. Förklaringen är att arbetsstället de erhållit lön från i november inte klassificerats som tillräckligt aktivt för att finnas med i filen över arbetsställen. Denna siffra baseras på **488** arbetsställen.

Tabell 10. Individer sysselsatta i november vid arbetsställen klassificerade efter om de återfinns i en eller två av källorna. I denna tabell har individer med lägre sysselsättning än vad som krävs för att räknas som sysselsatt exkluderats.

	Sysselsatta i arbetsställen funna av SCB	Sysselsatta i arbetsställen ej funna av SCB	Summa
I gamla datamaterialet	8 581	6 881	15 462
Ej i gamla datamaterialet	4 796	-----	4 796
Summa	13 377	6 881	20 258*

* Denna siffra baseras på **475** arbetsställen.

I Tabell 11 och 12 undersöks den grupp av individer som var sysselsatta vid bemanningsarbetsställen år 1999 enligt det gamla dataregistret, men vars arbetsställen SCB inte klassificerat som tillhörande branschen. Vi ser att år 1999 var 3 293 av totalt 9 031 sysselsatta vid arbetsställen som fanns kvar 2002.

Merparten, 5 738, fanns alltså på arbetsställen som inte hade någon verksamhet år 2002. Den viktigaste förklaringen till att individer finns i arbetsställen som ingår i det gamla datamaterialet men inte bland de arbetsställen som SCB klassificerat som tillhörande branschen är att de lagt ner verksamheten före 2002.

Tabell 11. Antal sysselsatta i november vid arbetsställen klassificerade som bemanningsföretag i det gamla registret men som inte SCB klassificerat som bemanningsföretag år 2002 efter om de är verksamma 2002 eller inte. Individer med lägre sysselsättning än vad som krävs för att räknas som sysselsatt ingår

År	Antal
Antal sysselsatta 1999*	9 031
Kvarstående arbetsställen år 2002 – sysselsatta i november 1999	3 293

* Baseras på 214 arbetsställen. 32 arbetsställen hade inga sysselsatta i november 1999. De har antingen klassificerats som egenföretagararbetsställen under 1999 eller något av de andra åren.

Tabell 12. Antal sysselsatta i november vid arbetsställen klassificerade som bemanningsföretag i det gamla registret men som inte av SCB klassificerats som bemanningsföretag år 2002 efter om de är verksamma 2002 eller inte. Individer med lägre sysselsättning än vad som krävs för att räknas som sysselsatt ingår inte

År	Antal
Antal sysselsatta 1999	6 881
Kvarstående arbetsställen år 2002 – antal som var sysselsatta vid dessa i november 1999	2 420

Av tabellerna 13 och 14 framgår att merparten sysselsatta i bemanningsbranschen var på arbetsställen som SCB bedömde att med säkerhet tillhöra branschen. Andelen är betydligt högre än motsvarande andel för arbetsställena. Det pekar på att de ”säkra” arbetsställena är betydligt större än de ”osäkra” arbetsställena. Lägst är andelen ”säkra” sysselsatta i de arbetsställen som inte SCB klassificerade som arbetsställen inom bemanningsbranschen och som fortfarande var verksamma år 2002.

Tabell 13. Individer sysselsatta vid arbetsställen fördelade efter hur säker SCB bedömer klassificeringen vara och efter om de återfinns i det gamla datamaterialet eller inte. Individer med lägre sysselsättning än vad som krävs för att räknas som sysselsatt ingår

	Säkra	Ej säkra	Summa ^a
I gamla datamaterialet	18 021 (90,5 %)	1 903 (9,6 %)	19 924 [345]
därav ej funna av SCB	7 246 (80,2 %)	1 785 (19,2 %)	9 031 [224]
Därav verksamma 2002	1 902 (57,8 %)	1 391 (42,2 %)	3 293 [126]
Därav ej verksamma 2002	5 344 (93,1 %)	394 (6,9 %)	5 738 [98]
Ej i gamla datamaterialet	5 631 (83,9 %)	1 080 (15,7 %)	6 711 [143]
Summa	23 652	2 983	26 635

^a Inom parentes anges antalet arbetsställen som sammanställningen baseras på.

Tabell 14. Individer sysselsatta vid arbetsställen fördelade efter hur säker SCB bedömer klassificeringen vara och efter om de återfinns i det gamla datamaterialet eller inte. Individer med lägre sysselsättning än vad som krävs för att räknas som sysselsatt ingår inte

	Säkra	Ej säkra	Summa ^a
I gamla datamaterialet	14 237 (92,1 %)	1 225 (7,6 %)	15 462 [335]
Därav ej funna av SCB	5 743 (83,5 %)	1 138 (16,5 %)	6 881 [214]
därav verksamma 2002	1 493 (61,7 %)	927 (38,3 %)	2 420 [119]
därav ej verksamma 2002	4 250 (95,3 %)	211 (4,7 %)	4 461 [95]
Ej i gamla datamaterialet	3 939 (82,1 %)	857 (17,9 %)	4 796 [140]
Summa	18 176	2 082	20 258

^a Inom parentes anges antalet arbetsställen som sammanställningen baseras på.

3.5 Deskriptiv statistik

I detta avsnitt presenterar vi deskriptiv statistik för fyra populationer i det nya datamaterialet. Vi har här delat upp tabellen i två delar; den nya och den gamla populationen. Beskrivningen av den nya populationen bygger uteslutande på det nya datamaterialet medan beskrivningen av den gamla populationen bygger både på det gamla och på det nya datamaterialet. I kolumn 4 har vi, som beskrivits tidigare, försökt att identifiera den gamla populationen i det nya materialet och här presenteras denna gruppens karakteristika. Statistiken i kolumn 5 beskriver den gamla populationen som den har definierats i det gamla datamaterialet. Den första gruppen i tabellen består av samtliga 26 635 individer som var sysselsatta i ett bemanningsföretag under november 1999. Vi undersöker också två delgrupper av denna grupp – de som var sysselsatta i jämfört med det gamla registret nytillkomna arbetsställen och de som hade en mycket låg sysselsättningsgrad (större än noll men under den gräns som motsvarar minst

en arbetstimme per vecka under november som används i det gamla datamaterialet). Grupperna jämförs dels med varandra, dels med den grupp som är den ursprungliga i det gamla materialet. Vi väljer att endast nämna några större skillnader.

De största skillnaderna mellan de olika grupperna finner vi i åldersfördelningen. I samtliga delgrupper av den nya populationen är över 50 procent av individerna 30 år eller yngre medan motsvarande siffra för populationen i det ursprungliga gamla materialet endast är drygt 40 procent. De förändringar som gjorts innebär alltså att vi har en något yngre population. Gruppen med mycket låg sysselsättningsgrad är den yngsta populationen. Denna grupp avviker också genom att ha en jämn fördelning på män och kvinnor – inom övriga grupper är kvinnorna i klar majoritet – genom att ha en klart högre andel invandrare och genom att en relativt hög andel av invandrarna i denna grupp har kort vistelse-tid i Sverige. De tillkommande arbetsställena utmärks av att de har en något större andel sysselsatta utanför storstadslänen än av dem som fanns med i det gamla datamaterialet.

Tabell 15. Karakteristika hos sysselsatta i bemanningsbranschen i november 1999 i de gamla och nya datamaterialen och olika delgrupper av sysselsatta i det nya datamaterialet

	Den nya populationen			Den gamla populationen	
	Alla	Sysselsatta i tillkommande arbetsställena	Låg syssel-sättning	Alla; baserat på det nya datamaterialet	Alla; baserat på det gamla datamaterialet
Kvinna	59,2	57,7	49,4	62,5	60,0
Medelålder (år)	32,1	32,2	29,8	32,5	34,8
<i>Ålder</i>					
<21	10,9	12,0	15,3	8,9	7,4
21-25	25,1	24,3	31,5	23,8	20,3
26-30	18,2	17,4	17,3	19,1	16,6
31-35	14,4	14,5	11,8	15,2	14,6
36-40	9,5	9,6	7,4	10,2	10,5
41-45	7,1	7,3	5,8	7,4	8,7
46-50	5,8	5,5	4,4	6,4	8,4
51-55	5,1	4,8	3,1	5,8	7,9
56-60	2,6	2,7	2,3	2,6	4,5
>60	1,2	1,9	0,9	0,5	1,2

Tabell 15 forts. Karakteristika hos sysselsatta i bemanningsbranschen i november 1999 i de gamla och nya datamaterialen och olika delgrupper av sysselsatta i det nya datamaterialet

Född i Sverige	84,9	84,5	79,3	86,7	86,7
Född i Sverige, en förälder född i annat land	12,9	12,2	14,6	12,8	11,2
Född i Sverige, föräldrarna födda i annat land	5,9	5,9	6,8	4,5	4,5
Födda i ett annat land	15,1	15,5	20,7	13,3	13,4
<i>Invandringskohorter</i>					
1936-1965	5,1	5,6	2,1	5,4	6,7
1966-1972	9,3	8,9	4,7	11,6	12,8
1973-1985	30,0	30,2	28,7	30,8	31,2
1986-1993	36,3	37,5	39,5	34,8	35,3
1994-1999 (2002)	19,2	17,8	25,0	17,4	14,0
<i>Högsta uppnådda utbildning</i>					
Förgymnasial utbildning < 9 år	1,8	2,5	2,0	1,3	4,1
Förgymnasial utbildning = 9(10) år	15,1	17,6	20,3	12,5	14,3
Gymnasial utbildning ≤ 2 år	22,5	23,2	19,4	23,1	25,4
Gymnasial utbildning > 2 år	31,6	28,1	29,4	33,9	29,8
Eftergymnasial utbildning < 3 år	19,3	19,2	23,6	18,2	16,2
Eftergymnasial utbildning ≥ 3 år	9,5	9,3	5,1	10,9	9,9
Forskarutbildning	0,1	0,1	0,2	0,0	0,1
<i>Boende i storstad</i>					
Stockholm	46,8	41,8	39,4	51,0	43,0
Göteborg	11,6	10,6	14,4	11,3	11,6
Malmö	4,8	4,3	7,0	4,5	4,1
<i>Civilstånd</i>					
Gift	23,9	23,2	18,5	25,7	27,3
Ogift	66,4	66,8	73,0	64,6	60,9
Skild	9,1	9,2	7,9	9,3	11,2
Antal observationer	26 635	6 711	4 386	15 401	18 296

* Samhalls arbetsställen och personer med inkomst från aktiv näringsverksamhet är exkluderade.

3.6 Regressioner

Syftet med regressionerna presenterade i Tabell 16 är att undersöka hur de förändringar av datamaterialet som ovan beskrivits i detalj påverkar våra resultat. Det vi undersöker är hur sannolikheten att arbeta i bemanningsbranschen påverkas av olika individkaraktistika. I den tredje kolumnen presenteras den ursprungliga regressionen baserad på den gamla populationen i det gamla datamaterialet. Jämförelsepopulationen här är alla individen bosatta i Sverige som var sysselsatta i november 1999, omkring 3,9 miljoner. I den första och andra kolumnen består jämförelsepopulationen av alla sysselsatta i november 1999 i ett 5-procentigt urval av den svenska befolkningen, drygt 170 000 individer. Detta gör att storleken på de estimerade koefficienterna inte är jämförbara. Det som är av störst intresse i denna jämförelse är snarast att se på tecknet för de olika variablerna; har en viss karaktistika en negativ eller positiv inverkan på sannolikheten att arbeta i bemanningsbranschen?

Tecknen på koefficienterna är desamma som tidigare och därmed står sig våra tidigare slutsatser. Koefficientestimatet blir större då gruppen anställda i bemanningsföretag är större men förändringarna är av ungefär av samma relativa storleksordning. De förändringar vi gjort i datamaterialet har endast haft en marginell effekt på sammansättning av populationerna. Den mest markanta förändringen är ett betydligt större koefficientvärde för den variabel som står för född i annat land än Sverige.

Tabell 16. Marginaleffekter för sannolikheten att arbeta i bemanningsföretag i november 1999

	Den nya populationen	Den gamla populationen i det nya datamaterialet ^a	Den gamla populationen i det gamla datamaterialet
Kvinna	0,036 (22,02)***	0,028 (22,64)***	0,0017 (24,86)***
<i>Ålder</i>			
<21	0,243 (42,27)***	0,125 (27,35)***	0,0047 (21,04)***
21-25	0,206 (47,30)***	0,118 (34,01)***	0,0053 (29,20)***
26-30	0,098 (27,89)***	0,060 (21,93)***	0,0023 (16,32)***
31-35	0,056 (17,84)***	0,034 (14,17)***	0,0013 (10,63)***
36-40	0,025 (8,05)***	0,017 (7,06)***	0,0005 (4,28)***
41-45	Referens	Referens	Referens
46-50	-0,017 (-5,87)***	-0,009 (-4,01)***	-0,0002 (-1,23)
51-55	-0,031 (-10,59)***	-0,016 (-7,19)***	-0,0005 (-4,69)***
56-60	-0,047 (-14,40)***	-0,029 (-12,02)***	-0,0010 (-7,83)***
>60	-0,042 (-8,84)***	-0,039 (-11,24)***	-0,0017 (-9,29)***
Födda i Sverige	Referens	Referens	Referens
Födda i ett annat land	0,055 (23,09)***	0,019 (11,40)***	0,0010 (11,17)***
<i>Högsta uppnådda utbildning</i>			
Förgymnasial utbildning < 9 år	-0,039 (-10,66)***	-0,035 (-13,00)***	-0,0002 (-1,31)
Förgymnasial utbildning = 9 (10) år	-0,002 (-0,95)	-0,015 (-9,64)***	-0,0003 (-3,19)***
Gymnasial utbildning ≤ 2 år	-0,024 (-12,15)***	-0,022 (-15,55)***	-0,0009 (-11,92)***
Gymnasial utbildning > 2 år	Referens	Referens	Referens
Eftergymnasial utbildning < 3 år	-0,004 (-1,78)*	-0,014 (-9,38)***	-0,0008 (-9,10)***
Eftergymnasial utbildning ≥ 3 år	-0,041 (-18,38)***	-0,027 (-17,85)***	-0,0015 (-17,87)***
Forskarutbildning	-0,086 (-11,40)***	-0,050 (-9,61)***	-0,0031 (-9,47)***
<i>Boende i storstad</i>			
Stockholm	0,172 (88,05)***	0,131 (80,55)***	0,0055 (66,49)***
Göteborg	0,090 (32,57)***	0,061 (27,86)***	0,0028 (23,35)***
Malmö	0,043 (12,50)***	0,029 (10,70)***	0,0003 (2,44)**
<i>Civilstånd</i>			
Gift	-0,031 (-12,65)***	-0,017 (-9,23)***	-0,0018 (-17,68)***
Gift kvinna	0,013 (4,47)***	0,011 (4,83)***	0,0006 (5,08)***
Skild	0,021 (7,83)***	0,013 (6,49)***	0,0005 (4,63)***
Antal observationer	196 390	185 281	3 862 798

^a Samhall och individer med inkomst från aktiv näringsverksamhet ingår inte.

* = signifikant på 10% nivån, ** = signifikant på 5% nivån, *** = signifikant på 1% nivån.

4 Sammanfattning

Bemanningsbranschen är en bransch som på olika sätt avviker från andra branscher. Det är också en bransch som i Sverige och i många andra länder har en relativt kort historia. Dessa förhållanden bidrar till att förklara att den officiella statistiken om branschen varit bristfällig. Företag och arbetsställen har inte klassificerats som tillhörande branschen vilket innebär att det inte har varit möjligt att få fram uppgifter om dem och inte heller om de anställda i branschen.

Vi har trots detta kunnat arbeta med bra statistik, som i ett internationellt perspektiv är unik, genom att utgå från en databas över arbetsställena över företagen i branschen som utarbetats gemensamt av Inregia och SOFI. Till denna databas har sedan SCB kopplat de individer som arbetar på dessa arbetsställen. I ett första steg gjordes en balanserad panel för dem som arbetade i branschen i november 1999 och som också var folkbokförda i landet 1998 och 2000. Med denna databas har det varit möjligt att undersöka sammansättningen av de anställda inom bemanningsbranschen och studera flödena till och från bemanningsbranschen. Det har också varit möjligt att göra jämförelser med dem som arbetar i bemanningsbranschen och olika andra grupper.

Från och med 2002 års industristatistik ingår bemanningsbranschen som en egen kategori. Denna statistik har blivit färdigställd av SCB under våren 2004. Det underlättar en uppdatering av den tidigare undersökningen. Vi har gjort så genom att med hjälp av SCB kombinera information från de båda registren för olika arbetsställen med individdata för 1998-2002. Det gör det möjligt att följa den snabba utvecklingen av branschen under perioden. Det går också att i det fortsatta arbetet fördjupa de undersökningar som vi tidigare genomfört och att undersöka nya områden, t ex lönerna för dem som arbetar i bemanningsbranschen.

Det finns vissa skillnader mellan de båda databaserna även när vi undersöker samma år, 1999. Det finns flera förklaringar till dessa skillnader. För det första omfattar den andra databasen fler arbetsställen genom att den bygger på såväl den nya klassificeringen som det gamla registret. Vissa arbetsställen som fanns redan 1999 identifierades inte vid den första genomgången. I det nya datamaterialet inkluderas också de som är sysselsatta i bemanningsbranschen men som har en sysselsättningsgrad under den nivå som normalt krävs för att räknas som sysselsatt. Det finns emellertid två motverkande faktorer. I det nya

datamaterialet inkluderas inte egenföretagare som är sysselsatta i branschen och inte heller de av Samhalls arbetsställen som arbetar med bemanningsverksamhet och de som är anställda vid dem. Totalt sett är det dock fler arbetsställen och anställda som klassificerats som verksamma i branschen i det nya än i det gamla datamaterialet.

Jämförelsen av de båda datamaterialen pekar också på svårigheter i att finna och rätt klassificera främst mindre företag i branschen. Inte så få av de företag som hittades vid den inventering som genomfördes 2000 (det gamla datamaterialet) och som fortfarande var verksamma år 2002 klassificerades inte av SCB som tillhörande branschen. Å andra sidan hittade SCB bemanningsarbetsställen år 2002 som var verksamma redan 1999 men som inte hittades i inventeringen år 2000. Det pekar på behovet av ett fortsatt arbete för att hitta och rätt klassificera små bemanningsföretag.

Referenser

- Andersson, Pernilla och Wadensjö, Eskil (2002), "Vem arbetar i bemanningsbranschen?", *Arbetsmarknad & Arbetsliv*, Årg. 8, s. 257-271.
- Andersson, Pernilla och Wadensjö, Eskil (2003), "En arbetslöshetsförsäkring för alla sysselsatta? Anställda i bemanningsföretag och egenföretagare", *Arbetsmarknad & Arbetsliv*, Årg. 9, s. 189-209.
- Andersson, Pernilla och Wadensjö, Eskil (2004), "Bemanningsföretag: ett sätt för invandrare att nå den reguljära arbetsmarknaden?" i SOU 2004:21, *Egenförsörjning eller bidragsförsörjning? Invandrarna, arbetsmarknaden och välfärdsstaten*.
- Andersson, Pernilla och Wadensjö, Eskil (2004a), "Temporary employment agencies: a route for immigrants to enter the labour market?", IZA discussion paper no. 1090.
- Andersson, Pernilla och Wadensjö, Eskil (2004b), "Self-employment for immigrants in Denmark and Sweden: A way to economic self-reliance?", IZA discussion paper no. 1130.
- Andersson, Pernilla och Wadensjö, Eskil (2004c), "Other forms of employment: temporary employment agencies and self-employment", IZA discussion paper no. 1166.
- Andersson, Pernilla och Wadensjö, Eskil (2004d), "Why Do Self-Employed Immigrants in Denmark and Sweden Have Such Low Incomes?", IZA discussion paper no. 1280
- Andersson, Pernilla och Wadensjö, Eskil (2004e), "The best and the brightest or the most disappointed: Why are wage-earners becoming self-employed?", working paper, November.
- Andersson, Pernilla och Wadensjö, Eskil (2004f), "Hur fungerar bemanningsbranschen?", IFAU-rapport (under utgivning).
- Bemanningsföretagen (Almega) (2004), *Statistik 2003*.
- Friberg, Kent, Olli, Åsa och Wadensjö, Eskil (1999), *Privat förmedling av arbete i Sverige*, Institutet för social forskning, Stockholms universitet, Stockholm.

- Fridén, Lennart, Hedén, Ylva och Wadensjö, Eskil (2000), "Personaluthyrningsföretag – en bro till arbetsmarknaden?", Bilaga 2 till Mångfaldsprojektet.
- Storrie, Donald (2002), "Temporary agency work in the European Union", European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions, Dublin.